

**ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
АКТАНЫШСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН**

пр. Ленина, дом 17, с.Актаныш, 423740

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
АКТАНЫШ МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ БАШКАРМА
КОМИТЕТЫ**

Ленин пр.,17 йорт, Актаныш ав., 423740

Тел. (85552) 3-44-22, факс (85552) 3-44-14, E-mail: mail.Aktanish@tatar.ru , www.aktanysh.tatarstan.ru

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

ПР-169 от 16.09.2024

КАРАР

№ _____

Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы территориясендә рекреация максатларында су объектларыннан файдалану кагыйдәләрен раслау турында

Россия Федерациясе Жир кодексының «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 15 статьясының 1 өлешенең 28 пункты нигезендә

КАРАР БИРӘМ:

1. Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы территориясендә рекреацион максатлар өчен су объектларыннан файдалану кагыйдәләрен расларга (кушымта).
2. Әлеге карарны Актаныш муниципаль районының Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәренең рәсми сайтында һәм Татарстан Республикасының рәсми хокукый мәгълүмат порталында бастырып чыгарырга.
3. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуны Башкарма комитет житәкчесенең инфраструктура үсеше буенча урынбасары Р.Т.Демидовка йөкләргә.

Житәкче

Р.А.Ильясов

**Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы
территориясендә су объектларыннан рекреация максатларында
файдалану кагыйдәләре**

1. Төп Нигезләмәләр

1.1. Әлеге кагыйдәләр су объектларыннан рекреацион максатларда (туризм, физик культура һәм спорт, гражданнарның ялын оештыру һәм сәламәтлеген ныгыту, шул исәптән балаларның ялын һәм аларны савыктыруны оештыру) файдалануны регламентлый, Россия Федерациясенең 2006 елның 03 июнендәге 74-ФЗ номерлы Су кодексы (25.12.2023 редакциясе), башка федераль законнар нигезендә гамәлгә ашырыла.

1.2. Кагыйдәләрдә түбәндәге төп төшенчәләр кулланыла:

- акватория-табигый, ясалма яки шартлы чикләр чикләрендәге су пространствосы;

- су хужалыгы - су объектларын өйрәнү, алардан файдалану, саклау буенча икътисадый һәм башка эшчәнлек төрләре, шулай ук суларның тискәре йогынтысын булдырмау һәм аның нәтижеләрен бетерү;

- су ресурслары- су объектларындагы һәм файдаланыла яисә файдаланылырга мөмкин булган жир өсте һәм жир асты сулары;

- су объекты - табигый яисә ясалма сулык, су агымы яки суның характерлы формалары һәм су режимы билгеләре булган даими яисә вакытлыча туплана торган башка объект;

- су режимы- су объектында су дәрәжәләренең, чыгымының һәм күләменең вакыт буенча үзгәрүе;

- су фонды - Россия Федерациясе территориясе чикләрендәге су объектлары жыелмасы;

- Судан файдаланучы -су объектыннан файдалану хокукы бирелгән физик зат яисә юридик зат;

- су хужалыгы системасы -су объектлары комплексы һәм су ресурсларыннан нәтижәле файдалануны тәэмин итү һәм аларны саклау өчен билгеләнгән гидротехник корылмалар комплексы;

- су төбе җрунты - су объектларында урнашкан гидротехник һәм башка корылмаларны, ясалма утрауларны, җайланмаларны төзегәндә, реконструкцияләгәндә, эксплуатацияләгәндә, Россия Федерациясенең эчке су юлларын төзегәндә һәм карап тотканда, суларның тискәре йогынтысын булдырмаганда һәм аннан килгән зыяннарны бетергәндә һәм башка очракларда су объектлары төбеннән алынган су объектлары төбе җрунты, федераль законнар белән билгеләнгән;

- дренаж сулары -су объектларына агызу өчен дренаж корылмалары бүлеп бирә торган сулар;

- су объектларынан файдалану (судан файдалану) - Россия Федерациясенең, Россия Федерациясе субъектларының, муниципаль берәмлекләренең, физик затларның, юридик затларның ихтыяжларын канәгатьләндерү өчен су объектларынан төрле ысуллар белән файдалану;

- суларның тискәре йогынтысы -су объектлары ярларын су басу яки җимерү;

- су объектларын саклау -су объектларын саклауга һәм торгызуга юнәлдерелгән чаралар системасы;

- агып төшүче сулар - яңгыр, кар, инфильтрация, сиптерү-юу, дренаж сулары, үзәкләштерелгән су агызу системасының агып төшүче сулары һәм су объектларына алардан файдаланганнан соң агызыла торган яисә су җыю майданынан агып чыга торган башка сулар;

- су объектынның рекреация зонасы - халыкның күпләп ял итүе һәм су коену өчен файдаланыла торган су объектын яисә аның ярлары янәшәсендәге участогы.

2. Рекреация максатларында файдалану өчен билгеләнгән су объектларын яисә аларның өләшләрән билгеләүгә таләпләр

2.1. Рекреация максатларында файдалану өчен билгеләнгән су объектлары яисә аларның өләшләрә гамәлдәге кануннар нигезендә билгеләнә.

2.2. Су объектынның рекреация зонасының яр бие территориясе санитария һәм янгынга каршы нормаларга һәм кагыйдәләргә туры килергә тиеш.

Су объектларының рекреация зоналары агып төшүче сулар агып чыга торган урыннардан агым бие кимендә 500 м югарырак, порт гидротехник корылмаларыннан, пристаньнардан, причаллардан, нефть салу җайланмаларыннан 250 м дан да якинрак һәм 1000 м дан да түбәнрәк урнашмый.

Су коену өчен билгеләнгән һәм агым уңаеннан 500 м га кадәр югарырак урыннарда кер юу һәм хайваннар коену тыела.

Агым сулык янындагы су көзгесе майданы бер су коенучыга кимендә 5 кв. м, ә агым булмаган сулыкларда 10-15 кв. м булырга тиеш. Һәр кешегә кимендә 2 кв. м пляж майданы туры килергә тиеш.

Коену өчен билгелэнгән урыннарда грунт сулары, су әйләнеше, чокырлар һәм секундына 0,5 м дан арткан агым булмаска тиеш. Су коену урыннарында йөзү чикләре бер - берсеннән 25-30 м һәм 1,3 м тирәнлектәге урыннардан 25 м га кадәр ераклыкта урнашкан кызгылт-сары төстәге буйкалар белән билгеләнә.

Участокның төбе акрынлап ике метр тирәнлеккә кадәр авыш булырга, анда чокырлар, киртәләр булмаска, су үсемлекләреннән, тамырлардан, ташлардан, пыяладан һәм башка әйберләрдән азат булырга тиеш.

Пляж билгелэнгән санитария таләпләренә җавап бирергә тиеш.

Су коену сезоны башланыр алдыннан сулык төбе йөзү чигенә кадәр водазлар тарафыннан тикшерелергә һәм су үсемлекләреннән, агач тамырларыннан, ташлардан, пыяладан һ. б. чистартылырга, 1,75 м тирәнлеккә кадәр акрынлап төшү, ә полосаның ярдан киңлегә 15 м дан да ким булмаска тиеш.

2.3. Су объектларының рекреация зоналары әлеге кагыйдәләрдән алынган стендлар, суда бәхетсезлек очракларын профилактикалау материаллары, су һәм һава температурасы турындагы мәгълүматлар белән җиһазландырыла, кояштан саклану өчен җитәрлек күләмдә ятаклар, чатырлар, зонтлар белән тәэмин ителә.

2.4. Су объектларының рекреация зоналарында су коену сезоны чорында суда зыян күрүчеләргә медицина ярдәме күрсәтү өчен медицина персоналы кизү торырга мөмкин.

Су объектының рекреация зоналары, кагыйдә буларак, радиофикациялэнгән булырга, телефон элементәсе булырга һәм шәһәр транспорты белән тәэмин ителергә тиеш.

Су янында массакүләм ял итү урыннарында спиртлы эчемлекләр сату катгый тыела.

2.5. Тыела:

- Кисәтүләр һәм тыю язулары белән щитлар (аншлаглар) куелган урыннарда су коенырга.

- Җиһазланмаган, таныш булмаган урыннарда коенырга.

- Йөзү чикләрен билгеләүче буйкалар артына йөзәргә.

- Моторлы, җилкәнле суднолар, җилкәнле көймәләр һәм башка йөзү чаралары янына йөзеп килергә.

- Катерлардан, көймәләрдән, причаллардан, шулай ук бу максат өчен җайлаштырылмаган корылмалардан суга сикерергә.

- Сулыкларны пычратырга һәм чүпләргә.

- Спиртлы эчемлекләр эчәргә, исерек хәлдә коенырга.

- Үзең белән эт һәм башка хайваннарны алып килергә.

- Яр буенда, гардеробларда һәм чишенү бүлмәләрендә кәгазь, пыяла һәм башка чүп-чар калдырырга.

- Туп белән бу максатлар өчен билгеләнмәгән урыннарда спорт уеннары уйнарга, шулай ук суда су коенучыларны суга чуму һәм эләктереп алу белән бәйлә шаяруларга юл куярга.

- Ялган шау-шу куптарырга.

- Такталарда, бүрәнәләрдә, ятакларда, автомобиль камераларында, кабартылган матрацларда йөзәргә.

- Йөзәргә өйрәткәндә куркынычсызлык өчен укыту яки күнегүләр үткәрүче укытучы (инструктор, тренер, тәрбияче) җаваплы була.

- Йөзәргә өйрәтү махсус билгеләнгән урыннарда үткәрелергә тиеш.

- Һәр граждандан суда бәла-каза кичерүчегә хәленнән килгәнчә ярдәм итәргә тиеш.

Радиотрансляция җайланмалары, стендлар, профилактик материал тутырылган фотовитриннар ярдәмендә суда бәхетсезлек очракларын кисәтү буенча системалы рәвештә аңлату эшләре алып барылырга тиеш.

2.6. Кече суднолар буенча дәүләт инспекциясе вәкилләренең су объектларының рекреация зоналары, ял базалары һәм йөзү бассейннары администрациясе өчен суда иминлек чаралары күрү өлешендә күрсәтмәләре мәҗбүри.

3. Су объектларыннан яисә аларның өлешләреннән рекреацион максатлар өчен файдалануга бәйлә пляжларны да кертеп, ял итү зоналарын һәм башка территорияләргә билгеләүгә таләпләр

3.1. Халыкның массакүләм ял итү урыннарына (зоналарына) шәһәрләренең генпланнарында, район планлаштыру һәм шәһәр яны зонасын үстерү схемаларында, җирле үзидарә органнарының курорт зоналарын оештыру, шифаханәләр, ял йортлары, пансионатлар, туризм базалары, дача һәм бакча-яшелчә кишәрлекләре урнаштыру, халыкның оешкан ялы өчен карарларында (шәһәр пляжлары, парклар, спорт базалары һәм аларның ачык һавадагы корылмалары).

3.2. Массакүләм ял итү урыны (зонасы) (алга таба - ял итү урыны) булып җәмәгать пространствасы, гамәлдәге законнар нигезендә бүленгән, рекреация максатларында интенсив файдалану өчен тиешенчә җиһазландырылган яшелләндерелгән территория кишәрлеге, шулай ук бу кишәрлектә урнашкан һәм ял итү урыны объектлары һәм җиһазлары сыйфатында функциональ йөкләнешкә ия булган, объектларга һәм элементларга караган вакытлыча һәм даими корылмалар комплексы, территорияне төзекләндерү, шулай ук кече архитектура формалары тора..

Ял итү урыннарының су объекты яисә аның су коену, спорт-савыктыру чаралары һәм башка рекреацион максатлар өчен файдаланыла торган яисә каралган өлеше булырга мөмкин.

3.3. Яңа ял итү урыннары булдыру турында карар Актаныш муниципаль районының шәһәр һәм авыл җирлекләре тарафыннан Генераль план, җирдән файдалану һәм территорияләрне төзү кагыйдәләре нигезендә кабул ителә.

3.4. Эчә торган су белән рекреация зонасын тәэмин иткәндә, аның «ГОСТ Р 51232-98» таләпләренә туры килүен тәэмин итәргә кирәк. Россия Федерациясенең дәүләт стандарты. Су эчәргә яраклы. Сыйфатны контрольдә тотуны оештыруга һәм методларга гомуми таләпләр"»

Душ җайланмаларын урнаштырганда-аларда эчәргә яраклы су бирелергә тиеш (ГОСТ 17.1.5.02-80 п.2.7).

Бәдрәфләр урнаштырганда агынты суларны чистарту корылмаларына бүлөп җибәрүне тәэмин итә торган канализация каралган булырга тиеш. Канализация булмаганда, су үткәрми торган чокыр ясарга кирәк.

Пляжларны төзегәндә-пляжда медицина пункты һәм күзәтү каланчасы булган коткару станциясе бинасы каралырга тиеш.

3.5. Чүп контейнерлары керү юллары уңайлы бетон мәйданчыкларда урнаштырылырга тиеш. Чүпне көн саен чыгарырга кирәк.

3.6. Рекреация зонасы янында шәхси һәм җәмәгать транспортының ачык автостоянкалары урнаштыру каралырга тиеш.

30 автомашинага кадәр сыйдырышлы ачык автостоянкалар рекреация зонасы чикләреннән кимендә 50 м, 100 автомашинага кадәр сыйдырышлы - кимендә 100 м, 100 автомашинага кадәр сыйдырышлы - кимендә 200 м ераклыкта урнаштырылырга тиеш.

Рекреация зонасыннан ачык автостоянкаларга кадәр санитар-саклау өзеклекләре яшелләндерелергә тиеш.

4. Су коену сезонын ачу һәм ябу срокларына таләпләр

Жәй чоры башлану белән, көндөз һава температурасы 18 градустан югары күтәрелгәндә һәм су объектлары рекреацияләнган зонада су температурасы уңайлы булганда, Актаныш муниципаль районының шәһәр һәм авыл җирлекләренең норматив - хокукый актлары белән коену сезонын ачу һәм ябу сроклары билгеләнә.

5. Рекреация максатларында су объектларыннан яисә аларның өлешләреннән файдалануга бәйле чаралар үткөрү тәртибе

5.1. «Халыкның санитар-эпидемиологик иминлеге турында " 1999 елның 30 мартындагы 52-ФЗ номерлы Федераль законның 18 статьясы (1, 3 п. п.) таләпләре нигезендә:

-эчү һәм хужалык - көнкүрешне су белән тәэмин итү максатларында, шулай ук дөвалау, сәламәтләндрерү һәм рекреация максатларында кулланыла торган су объектлары, шул исәптән шәһәр һәм авыл торак пунктлары чикләрендә урнашкан су объектлары (алга таба-су объектлары) кешегә зарарлы йогынты ясаучы биологик, химик һәм физик факторлар чыганагы булмаска тиеш.

Су объектларының кеше өчен куркынычсызлыгы һәм (яки) зарарсызлыгы критерийлары, шул исәптән суда химик, биологик матдэләрнең, микроорганизмнарның рөхсәт ителә торган иң чик концентрациясе, радиация фоны дәрәжәсе санитария кагыйдэләре белән билгеләнә.

5.2. Су объектлардан конкрет күрсәтелгән максатларда файдалану су объектларының санитария кагыйдэләренә һәм су объектлардан халык сәламәтлегенә өчен куркынычсыз файдалану шартларына туры килүе турында санитар-эпидемиологик нәтижә булганда рөхсәт ителә.

5.3. Су объектларын саклау, аларның пычрануын һәм чүпләнүен булдырмау өчен Россия Федерациясе законнары нигезендә федераль дөүләт санитар-эпидемиологик күзәтчелекне гамәлгә ашыручы органнар белән килештерелгән су объектларына зарарлы йогынтыларның иң чик мөмкин нормативлары, су объектларына химик, биологик матдэләр һәм микроорганизмнар агызуның иң чик мөмкин нормативлары билгеләнә.

5.4. Россия Федерациясе субъектларының башкарма хакимият органнары, жирле үзидарә органнары, шәхси эшмәкәрләр һәм юридик затлар, әгәр су объектлары халык сәламәтлегенә өчен куркыныч тудырса, аларның вәкаләтләре нигезендә күрсәтелгән су объектларыннан файдалануны чикләү, туктатып тору яисә тыю буенча чаралар күрергә тиеш.

5.5. Россия Федерациясе Су кодексының 2006 елның 03 июнендәге 74-ФЗ номерлы 50 статьясының 1.1 пункты нигезендә су объектлары акваториясеннән рекреация максатларында, шул исәптән пляжны эксплуатацияләү өчен файдалануны су объектларының яр буе полосасы чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләреннән файдаланучылар һәм хокук ияләре гамәлгә ашыра ала. Рекреацион максатларда су объектларының яр буйларыннан файдаланучы юридик затларга һәм шәхси эшмәкәрләргә су объектларының санитария кагыйдэләренә һәм нормативларына туры килүе турында санитар-эпидемиологик нәтижә алуны тәэмин итергә кирәк.

5.6. Су объектларын рекреацион максатларда файдалануга санитар-эпидемиологик нәтижә алу өчен мөрәжәгать итүгә Татарстан Республикасы буенча Роспотребнадзор Идарәсенә (Татарстан) Яр Чаллы шәһәрендәге территориаль бүлегенә, Актаныш, Тукай, Мөслим, Минзәлә районнарына федераль бюджет сәламәтлек саклау учреждениесе үткәргән экспертиза нәтижәләре буенча гариза һәм эксперт нәтижәсе тапшырырга кирәк «Татарстан Республикасы гигиена һәм эпидемиология үзәге» яисә башка аккредитацияләнгән оешма, рекреацион эшчәнлекне гамәлгә ашыру планлаштырыла торган су объектларының су сыйфатын һәм пляж территориясеннән туграк (ком) сыйфатын лаборатор тикшерүләр нәтижәләре нигезендә.

5.7. Актаныш муниципаль районы территориясендә Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районының шәһәр һәм авыл жирлекләренә ел саен билгеләнгән рекреация зоналарында «пляж сезоны» оештырырга, Россия Федерациясе Су кодексының 11 статьясындагы 2 өлешенең 1 яисә 3 пунктлары, 15, 47, 49 һәм 50 статьялары нигезендә су объектларын яисә аларның федераль милектәге, милектәге өлешләрен төзәргә, Россия Федерациясе субъектлары яисә муниципаль берәмлекләр милке (алга таба) - су объекты), дәүләт милкендәге яисә муниципаль милектәге һәм гомуми файдаланудагы су объектының яр буе полосасы чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләренең хокук ияләре тарафыннан пляжлардан файдалану өчен су объектлары акваториясеннән файдалану максатларында файдалануга бирелә.

6. Су коену зоналарын һәм рекреацион эшчәнлекне гамәлгә ашыру өчен кирәкле башка зоналарны билгеләүгә таләпләр

Ял итү урыннары ял итү зоналарында Россия Федерациясенең жир, су, урман һәм шәһәр төзелеше кодекслары нигезендә булдырыла.

Ял итү урыннарына ял итү зоналары, бозга чыгу урыннары, пляжлар, су коену урыннары, суда спорт объектлары, сәламәтләндерү һәм профилактика процедураларын кабул итү объектлары һәм корылмалары керә. Территориядә һәм акваториядә файдаланыла торган ял итү урыннары инфраструктурасы объектлары, жиһазлар һәм эшләнмәләр тиешле техник регламентлар, милли стандартлар һәм кагыйдәләр жыелмалары таләпләрен канәгатьләндерергә тиеш. Ял итү урыннарында күрсәтелә торган хезмәтләр милли стандартлар таләпләренә туры килергә тиеш. Ял итү урыннарына квалификацияле персонал хезмәт күрсәтергә тиеш. Һәр ял итү урыны өчен җаваплы эксплуатант билгеләнә. Ял итү урыннарында эш режимнары, эксплуатацияләү кагыйдәләре һәм таләпләре, шулай ук су-коткару станцияләренең һәм постларының составы, дислокациясе һәм җаваплылык зонасы билгеләнә. Ял итү урыннары бер яки берничә жир кишәрлегендә һәм су объектлары акваторияләрендә төзелергә мөмкин. Территорияләр һәм су объектлары житәрлек рекреация сыйдырышлылыгына ия булырга тиеш. Исәп-хисапларны махсуслаштырылган оешмалар үткәрә. Ял итү урыннарында аларның торышын әлеге стандарт таләпләренә туры килүгә мониторинг үткәрәләр. Су объектыннан яисә аның кишәрлегеннән рекреацион максатларда файдаланучы су объектын саклау, аны пычранудан, чүпләнүдән һәм ярлыланудан кисәтү чараларын, шулай ук күрсәтелгән күренешләрнең зыяннарын бетерү чараларын Су кодексы һәм башка федераль законнар нигезендә гамәлгә ашырырга тиеш.

7. Су объектларын саклауга таләпләр

7.1. Су объектлары милекчеләре су объектларын саклау, аларның пычрануын, суларның чүпләнүен һәм сәегуын булдырмау чараларын, шулай ук күрсәтелгән күренешләрнең нәтижеләрен бетерү чараларын гамәлгә ашыралар. Федераль милектәге, Россия Федерациясе субъектлары милкендәге, муниципаль берәмлекләр милкендәге су объектларын саклау Россия Федерациясе Су кодексының 24 - 27 статьялары нигезендә дәүләт хакимиятенең башкарма

органнары яисэ жирле үзидарэ органнары тарафыннан үз вэкалэтлэре чиклэрендэ гамэлгэ ашырыла.

7.2. Муниципаль берэмлеклэр милкендэге су объектларына карата жирле үзидарэ органнары вэкалэтлэренэ түбэндэгелэр керэ:

- 1) мондый су объектларына ия булу, алардан файдалану, алар белэн эш итү;
- 2) суларның тискэре йогынтысын булдырмау һәм аннан килгән зыяннарны бетерү чараларын гамэлгэ ашыру;
- 3) мондый су объектларын саклау чараларын гамэлгэ ашыру;
- 4) мондый су объектларыннан файдаланган өчен түләү ставкаларын, бу түләүне исәпләү һәм алу тәртибен билгеләү.

8. Рекреация максатларында су объектларыннан яисэ аларның өлешлэреннән файдалану һәм аларны саклау өчен кирәкле башка таләпләр

8.1. Дәүләт милкендэге яисэ муниципаль милектәге һәм гомуми файдаланудагы су объектының яр буе полосасы чиклэрендэ урнашкан жир кишәрлеклэренәң хокук иялэре тарафыннан пляжлардан файдалану өчен, шулай ук үз эшчәнлеген федераль законнар нигезендэ гамэлгэ ашыручы физкультура-спорт оешмалары, балаларның ялы һәм аларны сәламәтлэндерү оешмалары, туроператорлар яисэ турагентлар тарафыннан рекреация максатларында кирәкле су объектлары акваториясеннән файдалану ветераннарның, өлкән яшьтәге гражданның, инвалидларның оешкан ялы, аукцион үткәрмичә төзелә торган судан файдалану шартнамәсе нигезендэ гамэлгэ ашырыла.

8.2. Рекреация максатларында, шул исәптән пляжларны төзеклэндерү өчен биналарны, корылмаларны архитектур-төзелеш проектлау, төзү, реконструкцияләү, эксплуатациягә кертү һәм эксплуатацияләү су законнары һәм шәһәр төзелеше эшчәнлегә турындагы законнар нигезендэ гамэлгэ ашырыла.

8.3. Рекреацион максатларда (туризм, физик культура һәм спорт, гражданның ялын оештыру һәм сәламәтлеген ныгыту, шул исәптән балаларның ялын һәм аларны савыктыруны оештыру) файдаланыла торган территорияләрдә су саклау зоналарының чиклэрен һәм су объектларының яр буе саклау полосаларының чиклэрен билгеләү, жирлектә махсус мәгълүмат билгеләре ярдәмендә билгеләүне дә кертеп, Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән тәртиптә гамэлгэ ашырыла.